

Dosarul nr.3ra-852/21

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani (jud: C.Guzun)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: A.Minciuna, E.Palanciuc, I.Muruianu)

ÎNCHEIERE

29 septembrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul
judecătoriai

Dumitru Mardari
Galina Stratulat
Nina Vascan

examinând admisibilitatea recursului depus de Casa Națională de Asigurări Sociale, în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Sergiu Guțuțura împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la contestarea actului administrativ, obligarea recalculării și achitării diferenței pensiei, împotriva deciziei din 19 mai 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul Casei Naționale de Asigurări Sociale, depus împotriva hotărârii din 24 octombrie 2019 a Judecătoriai Chișinău, sediul Râșcani,

c o n s t a t ă :

La 25 iunie 2018 Sergiu Guțuțura a depus cerere de chemare în judecată împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la contestarea actului administrativ, obligarea recalculării și achitării diferenței pensiei.

În motivarea acțiunii a indicat că a activat în cadrul Poliției în perioada 20 iunie 1993-17 mai 2013. În temeiul ordinului nr.168ef din 17 mai 2013, serviciul în Poliție precum și contractul individual de muncă au încetat cu dreptul de a primi pensie pe linia Ministerului Afacerilor Interne.

A menționat că la eliberarea din serviciu, i-a fost calculată vechimea în muncă pentru stabilirea pensiei, care a constituit 21 de ani, 2 luni și 24 de zile. Totodată, a fost stabilită pensia în mărime de 50% din suma soldei, însă la calcularea vechimii în muncă, la eliberare din serviciu, nu a fost luată în considerare perioada de activitate în izolatorul de detenție provizorie.

Reclamantul a arătat că potrivit calculului vechimii în serviciu, eliberat de Casa Națională de Asigurări Sociale la data de 11 aprilie 2018, dânsul a activat în cadrul izolatorului de detenție provizorie în perioada 02 aprilie 2004 - 21 iulie 2005 - polițist, polițist șofer al izolatorului de detenție provizorie al secției Instituției Speciale a Comisariatului de Poliție mun. Bălți; 21 iulie 2005 - 20 iulie 2007- polițist, polițist șofer al izolatorului de detenție provizorie al secției Instituției Speciale a Comisariatului de Poliție mun. Bălți; 20 iulie 2007 - 01 septembrie 2010 - polițist pază și escortă al izolatorului de

detenție provizorie al secției Instituției Speciale a Comisariatului de Poliție mun. Bălți; 01 septembrie 2010 - 05 martie 2013 - comandant de grupă al izolatorului de detenție provizorie al secției Instituției Speciale a Comisariatului de Poliție mun. Bălți; 5 martie 2013 - 17 mai 2013 - polițist al serviciului escortă al secției management operațional al IP Bălți al Inspectoratului General de Poliție al Ministerului Afacerilor Interne.

Reieșind din activitatea desfășurată în cadrul izolatorului de detenție provizorie, care presupunea paza și escortarea persoanelor deținute precum și celor condamnate, a susținut că urma să beneficieze de unele avantaje și anume, calcularea unei luni de serviciu ca două luni vechime în muncă, în temeiul pct. 8 lit. d) al Hotărârii Guvernului nr. 78 din 21 februarie 1994 cu privire la modul de calculare a vechimii în muncă, stabilire și plată a pensiilor și indemnizațiilor militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, colaboratorilor Centrului Național Anticorupție și funcționarilor publici cu statut special din cadrul sistemului administrației penitenciare și a Legii nr. 1036 din 17 decembrie 1996 privind sistemul penitenciar.

Reclamantul a mai indicat că la 20 martie 2018, Ministerul Afacerilor Interne a emis ordinul nr. 96 cu privire la recunoașterea înlesnirilor, două luni vechime în muncă pentru o lună de serviciu pe perioada activității în cadrul subdiviziunilor de pază, escortare și deținere a persoanelor reținute și arestate în izolatoarele de detenție provizorie.

Astfel, la 19 aprilie 2018 Inspectoratul de Poliție Bălți a eliberat certificatul nr. 155 cu mențiunea, că potrivit informațiilor gestionate de către Ministerul Afacerilor Interne, vechimea în muncă a lui Sergiu Guțuțura, la 17 mai 2013, a constituit 30 de ani, 04 luni și 08 zile. Certificatul nominalizat a fost eliberat în temeiul ordinului Ministerului Afacerilor Interne nr. 96 din 20 martie 2018, pentru a fi prezentat Casei Naționale de Asigurări Sociale.

Reclamantul a relatat că la 3 mai 2018 a expediat în adresa Casei Naționale de Asigurări Sociale cerere prealabilă, prin care a solicitat recalcularea pensiei în dependență de vechimea în muncă și achitarea diferenței pensiei recalculate, în raport cu pensia primită pentru perioada anterioară începând cu 17 mai 2013, însă prin răspunsul nr. G-1006/18 din 28 mai 2018, recepționat la 04 iunie 2018, a fost informat că nu există temei pentru recalcularea pensiei.

În urma concretizării cerințelor, reclamantul a solicitat recunoașterea ilegalității răspunsului Casei Naționale de Asigurări Sociale cu nr.G-1006/18 din 28 mai 2018; obligarea Casei Naționale de Asigurări Sociale de a efectua recalcularea pensiei pentru vechimea în muncă, luând ca bază certificatul nr. 155 din 19 aprilie 2018, eliberat de Inspectoratul de Poliție Bălți, cu calcularea vechimii în muncă, două luni vechime în muncă pentru o lună de serviciu, cu stabilirea pensiei în cuantum de 75% din suma soldei, începând cu 17 mai 2013; obligarea Casei Naționale de Asigurări Sociale de a efectua achitarea diferenței pensiei recalculate în raport cu pensia primită, pentru perioada anterioară începând cu data de 17 mai 2013.

Prin hotărârea din 24 octombrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, a fost admisă cererea de chemare în judecată. A fost anulată decizia Casei Naționale de Asigurări Sociale nr.G-1006/18 din 28 mai 2018 la cererea prealabilă a reclamantului, ca fiind ilegală. A fost obligată Casa Națională de Asigurări Sociale de a efectua recalcularea pensiei pentru vechimea în muncă stabilită lui Sergiu Guțuțura, luând ca bază certificatul nr. 155 din 19 aprilie 2018, eliberat de Inspectoratul de Poliție Bălți, cu calcularea vechimii în muncă, două luni vechime în muncă pentru o lună de serviciu, cu stabilirea pensiei în cuantum de 75% din suma soldei, începând cu 17 mai 2013. A fost obligată Casa Națională de Asigurări Sociale de a efectua achitarea diferenței pensiei recalculate în raport cu pensia primită pentru perioada anterioară, începând cu data de 17 mai 2013 (f.d.75, 77-81).

La 31 octombrie 2019 în termenul prevăzut de art. 232 alin. (1) Cod administrativ, Casa Națională de Asigurări Sociale a depus apel împotriva hotărârii din 24 octombrie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani, iar la 24 decembrie 2019 cu respectarea termenului prevăzut de art. 232 alin. (2) Cod administrativ, a prezentat motivarea apelului.

Prin decizia din 17 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău, a fost admis apelul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale, a fost casată hotărârea din 24 octombrie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani și a fost emisă o nouă decizie, prin care cererea de chemare în judecată a fost respinsă ca fiind tardivă.

Prin decizia din 09 decembrie 2020 a Curții Supreme de Justiție a fost admis recursul depus de Sergiu Guțuțura, a fost casată decizia din 17 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău, cu restituirea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată (f.d.195-201, vol.I).

Prin decizia din 19 mai 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale, împotriva hotărârii din 24 octombrie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani (f.d.226-254, vol.I).

Pentru a pronunța această decizie, Curtea de Apel Chișinău a reținut Hotărârea Curții Constituționale nr.19 din 18 octombrie 2011 pentru controlul constituționalității unor prevederi din Legea nr. 48 din 26 martie 2011 pentru modificarea și completarea unor acte legislative, în care s-a menționat, că drepturile care decurg din sistemele de protecție socială, deși nu sunt menționate expres în Convenția Europeană, intră totuși în domeniul său de aplicare, protecția socială fiind percepută în accepțiunea sa largă, cuprinzând asistența socială și cea medicală. Astfel, Curtea Constituțională a reținut că, dacă la început Curtea Europeană a asimilat dreptul la prestații sociale unui drept de proprietate, în sensul articolului 1 din Protocolul nr.1 la Convenția Europeană, doar în cazul persoanelor care au plătit contribuții la un sistem de protecție socială (Müller v. Austria, decizia din 16 decembrie 1974), ulterior jurisprudența acesteia a evoluat, nu fără de ambiguități în ceea ce privește prestațiile noncontributive, spre o protecție mai largă.

De asemenea, instanța de apel a menționat Hotărârea Curții Constituționale nr.27 din 20 decembrie 2011 privind controlul constituționalității unor legi de modificare a condițiilor de asigurare cu pensii și alte plăți sociale pentru unele categorii de salariați. A reținut că la aprecierea corespunderii prevederilor legale contestate cu garanțiile dreptului de proprietate statuate de articolul 46 din Constituție, Curtea Constituțională va ține cont de prevederile articolului 4 din Constituție în interpretarea normelor constituționale, invocate de autorii sesizărilor, în concordanță cu prevederile Convenției Europene a Drepturilor Omului și jurisprudența Curții Europene.

Instanța de apel a remarcat că atât în instanța de fond, cât și în instanța de apel, cu certitudine s-a constatat faptul, că urmare a recalculării vechimii în muncă a reclamantului Sergiu Guțuțura, conform certificatului nr.155 din 19 aprilie 2018, la data concedierii – 17 mai 2013 din funcția de polițist al Serviciului escortă al Secției management operațional al Inspectoratului de Poliție Bălți al Inspectoratului General de Poliție al Ministerului Afacerilor Interne, vechimea în muncă al acestuia a constituit 30 de ani, 04 luni și 08 zile.

Instanța de apel a relevat, că perioada de activitate a reclamantului Sergiu Guțuțura 02 aprilie 2004 – 17 mai 2013, se va calcula în temeiul ordinului Ministerului Afacerilor Interne nr. 96 din 20 martie 2018 „Cu privire la recunoașterea unor înlesniri pentru stabilirea pensiei anumitor categorii de funcționari publici cu statut special și militari din cadrul Ministerului Afacerilor Interne”, perioada indicată urmând a fi luată în calculul vechimii în muncă cu înlesniri, avantaje - două luni vechime în muncă pentru o lună de serviciu, în perioada efectuării serviciului în cadrul Izolatorului de detenție provizorie al Secției Instituții Speciale a Comisariatului de Poliție mun. Bălți.

Astfel, instanța de apel a reținut că, contrar argumentelor invocate în cererea de apel, Casa Națională de Asigurări Sociale este competentă să recalculeze și să achite pensia, reieșind din vechimea în muncă, reflectată în confirmarea eliberată de entitatea în care Sergiu Guțuțura și-a desfășurat activitatea.

În acest sens, instanța de apel a notat că raportând răspunsul negativ al Casei Naționale de Asigurări Sociale, la normele legale ce guvernează speța dedusă judecătii, instanța de fond întemeiat a invocat faptul că intimatului Sergiu Guțuțura i-a fost calculată greșit vechimea în muncă, fiindu-i calculată o lună vechime în muncă, egală cu o lună de serviciu, dar conform prevederilor legale enunțate mai sus, vechimea în muncă pentru acest gen de funcții se calculează două luni vechime în muncă pentru o lună de serviciu, fapt stipulat în art. 33 alin. (2) din Legea nr. 1036-XIII din 17 decembrie 1996 cu privire la sistemul penitenciar .

În acest context, instanța de apel a reținut că din esența normelor de drept rezultă, că pentru calcularea vechimii în muncă cu înlesnirile solicitate este necesar ca persoana să întrunească două condiții și anume: instituția în care persoana execută serviciul să fie o subdiviziune indicată în pct. 8 lit.d) al Hotărârii Guvernului nr. 78 din 21 februarie 1994 cu privire la modul de calculare a vechimii în muncă, stabilire și plată a pensiilor și indemnizațiilor militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, colaboratorilor Centrului Național Anticorupție și funcționarilor publici cu statut special din cadrul sistemului administrației penitenciare și să-și exercite serviciul nemijlocit în închisori, izolatoare de urmărire penală (izolatoare de detenție provizorie) și instituțiile destinate pentru deținerea și tratarea bolnavilor contagioși și bolnavilor psihici.

În afară de această, instanța de apel a menționat că colaboratorii, care efectuează serviciul de pază, escortare și deținere a persoanelor reținute și arestate în izolatoarele de urmărire penală (izolatoare de detenție provizorie) sunt persoanele, care cad sub incidența reglementărilor de la pct. 8 lit.d) al Hotărârii Guvernului nr. 78 din 21 februarie 1994 cu privire la modul de calculare a vechimii în muncă, stabilire și plată a pensiilor și indemnizațiilor militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, colaboratorilor Centrului Național Anticorupție și funcționarilor publici cu statut special din cadrul sistemului administrației penitenciare.

În același timp, instanța de apel a subliniat, că conform pct. 1 din ordinul Ministerului Afacerilor Interne nr.96 din 20 martie 2018 „Cu privire la recunoașterea unor înlesniri pentru stabilirea pensiei anumitor categorii de funcționari publici cu statut special și militari, din cadrul Ministerului Afacerilor Interne”, care stabilește că se acordă înlesniri două luni vechime în muncă pentru o lună de serviciu militarilor, care au îndeplinit serviciul prin contract, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, corpului de ofițeri din cadrul subdiviziunilor autorităților administrative și instituțiilor din subordinea Ministerului Afacerilor Interne, pe perioada activității în cadrul subdiviziunilor de pază, escortare și deținere a persoanelor reținute și arestate în izolatorul de urmărire penală, care urmează a fi luate în considerare la calcularea vechimii în muncă pentru stabilirea pensiei în conformitate cu prevederile Legii nr. 1544-XII din 23 iunie 1993 asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri.

Astfel, instanța de apel a relevat că în preambulul ordinului Ministerului Afacerilor Interne nr. 96 din 20 martie 2018 „Cu privire la recunoașterea unor înlesniri pentru stabilirea pensiei anumitor categorii de funcționari publici cu statut special și militari din cadrul Ministerului Afacerilor Interne” este precizat că acesta a fost emis întru respectarea prevederilor pct.7 lit.g) și pct.8 lit.d) din Hotărârea Guvernului nr.78 din 21 februarie 1994 cu privire la modul de calculare a vechimii în muncă, stabilire și plată a pensiilor și

indemnizațiilor militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, colaboratorilor Centrului Național Anticorupție și funcționarilor publici cu statut special din cadrul sistemului administrației penitenciare.

Din interpretarea normelor de drept enunțate, instanța de apel a conchis că prima instanță, examinând cauza, întemeiat a concluzionat că Sergiu Guțuțura a respectat condițiile de stabilire a pensiei pentru vechime în serviciu, iar răspunsul Casei Naționale de Asigurări Sociale de soluționare a cererii prealabile nr. G-1006 din 28 mai 2018, este ilegal și arbitrar.

Instanța de apel a considerat neîntemeiat argumentul Casei Naționale de Asigurări Sociale precum că certificatul nr. 155 din 19 aprilie 2018, emis de Inspectoratul de Poliție Bălți, nu ar avea valoare juridică și că ar fi nul în partea în care vechimea în muncă a reclamantului Sergiu Guțuțura a fost calculată cu înlesniri, or, în speța dedusă judecătii nu a fost prezentată nicio hotărâre judecătorească, prin care certificatul menționat ar fi fost anulat de instanță.

De asemenea, instanța de apel nu a reținut argumentul Casei Naționale de Asigurări Sociale, precum că prevederile Hotărârii Guvernului nr.78 din 21 februarie 1994 cu privire la modul de calculare a vechimii în muncă, stabilire și plată a pensiilor și indemnizațiilor militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, colaboratorilor Centrului Național Anticorupție și funcționarilor publici cu statut special din cadrul sistemului administrației penitenciare, nu sunt aplicabile prezentei cauze, deoarece funcțiile deținute de intimatul Sergiu Guțuțura nu au temei de a fi asimilate sau echivalate cu activitatea în instituțiile penitenciare de tip închis, izolatoarele de urmărire penală, casele de arest și instituțiile destinate pentru deținerea și tratarea bolnavilor contagioși și bolnavilor psihici, precum și la lucrări de subteran, menționând că în virtutea legislației în vigoare, sistemul penitenciar este subordonat Ministerului Justiției, iar instituțiile penitenciare, care sunt subordonate entității din cadrul respectivei autorități publice centrale de specialitate, nu anihilează dreptul de a beneficia de avantajele prescrise în Hotărârea Guvernului nr.78 din 21 februarie 1994 cu privire la modul de calculare a vechimii în muncă, stabilire și plată a pensiilor și indemnizațiilor militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, colaboratorilor Centrului Național Anticorupție și funcționarilor publici cu statut special din cadrul sistemului administrației penitenciare persoanelor, care deși fac parte din instituții distincte, realmente își îndeplinesc serviciul în cadrul instituțiilor penitenciare și execută atribuții specifice în acest sens. Or, o altă abordare este susceptibilă să discrimineze angajații organelor afacerilor interne, în raport cu angajații sistemului penitenciar.

Cu referire la argumentele Casei Naționale de Asigurări Sociale, precum că ordinul Ministerului Afacerilor Interne nr. 96 din 20 martie 2018 „Cu privire la recunoașterea unor înlesniri pentru stabilirea pensiei anumitor categorii de funcționari publici cu statut special și militari din cadrul Ministerului Afacerilor Interne” depășește prevederile actului normativ în temeiul căruia a fost emis, instanța de apel a notat că prin ordinul nominalizat s-au acordat înlesniri două luni vechime în muncă pentru o lună de serviciu militarilor, care au îndeplinit serviciul prin contract, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, corpului de ofițeri și subofițeri din cadrul subdiviziunilor, autorităților administrative și instituțiilor din subordinea Ministerului Afacerilor Interne funcționarilor publici cu statut special și din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, pe perioada activității în cadrul subdiviziunilor de pază, escortare și deținere a persoanelor reținute și arestate în izolatoarele de urmărire penală izolatoarele de detenție provizorie, care urmează a fi luate în considerare la calcularea vechimii în muncă pentru stabilirea

pensiei în conformitate cu prevederile Legii asigurării cu pensii a militarilor și persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne nr. 1544 din 23 iunie 1993.

Instanța de apel a relevat că ordinul Ministerului Afacerilor Interne nr. 96 din 20 martie 2018 „Cu privire la recunoașterea unor înlesniri pentru stabilirea pensiei anumitor categorii de funcționari publici cu statut special și militari din cadrul Ministerului Afacerilor Interne”, este un act administrativ valabil, produce efectele juridice de rigoare, care urmează a fi aplicate corespunzător. Simplul dezacord al apelantei Casei Naționale de Asigurări Sociale cu ordinul menționat, atât timp cât acesta nu a fost anulat, nu reprezintă un temei pentru nerecunoașterea efectelor acestuia.

Astfel, instanța de apel nu a luat în considerare și argumentele apelantei Casei Naționale de Asigurări Sociale referitoare la lipsa unui temei legal ce ar permite intimatului Sergiu Guțuțura de a beneficia de recalcularea pensiei sale, deoarece acest argument atentează inadmisibil asupra dreptului intimatului de a beneficia de pensie corespunzătoare condițiilor întrunite la data adresării sale, concluzie fortificată și prin jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului care, primar instituie cerința privind caracterul previzibil al legii, adică formulată cu suficientă precizie pentru a permite unui individ, dacă este nevoie cu consiliere adecvată, să își adapteze comportamentul (cauzele Rotaru împotriva României, Amann împotriva Elveției, Milojević și alții împotriva Serbiei) și secundar, că limitarea dreptului la pensie fără a exista o justificare obiectivă și rezonabilă pentru o asemenea îngrădire, constituie o privare de proprietate în sensul art. 1 al Primului Protocol la Convenția Europeană a Drepturilor Omului și o discriminare în sensul art.1 din Protocolul nr. 12 la Convenție (cauza (Buchen contra Cehiei), concluzie susținută și de jurisprudența Curții Constituționale în Hotărârea nr. 27 din 20 decembrie 2011, potrivit căreia un drept social constituie obiectul protecției constituționale garantate de art. 46 al Constituției Republicii Moldova și a art. 1 din Primul Protocol la Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului în cazul când dreptul social respectiv este dobândit și are o valoare economică.

Mai mult, instanța de apel a invocat că practica judiciară uniformă, care a fost conturată pe cauze similare cu cea dedusă judecătii, este aptă să confere reclamantului/intimatului Sergiu Guțuțura certitudine juridică și securitate în raporturile juridice, precum și siguranța ca în situații asemănătoare atitudinea și tratamentul autorităților publice să fie identică, conduita contrară ar constitui o discriminare inadmisibilă.

La data de 24 mai 2021 Casa Națională de Asigurări Sociale a depus recurs împotriva deciziei din 19 mai 2021 a Curții de Apel Chișinău (f.d.256, vol.I)

Ulterior, la data de 24 iunie 2021, prin intermediul poștei electronice, Casa Națională de Asigurări Sociale a depus motivarea recursului (f.d.258-261).

În susținerea recursului recurenta a invocat dezacordul cu decizia instanței de apel, considerând-o neîntemeiată și ilegală prin faptul că au fost încălcate și aplicate eronat normele de drept material, precum și nu au fost constatate și elucidate pe deplin toate circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei.

Cu referire la ordinul Ministerului Afacerilor Interne nr.96 din 20 martie 2018 „Cu privire la recunoașterea unor înlesniri pentru stabilirea pensiei anumitor categorii de funcționari publici cu statut special și militari din cadrul Ministerului Afacerilor Interne”, recurenta a menționat prevederile art.16 alin.(1) și (2) al Legii nr.100 din 22 decembrie 2017 cu privire la actele normative, invocând că actele normative respective se limitează strict la cadrul stabilit de actele normative de nivel superior pentru executarea cărora se emit sau se aprobă și nu pot contravine prevederilor actelor respective. În clauza de adoptare a actelor normative ale autorităților administrației publice centrale de specialitate și

autoritățile publice autonome se indică expres actul normativ superior în temeiul căruia acestea sânt emise sau aprobate.

Prin urmare, recurenta a considerat că ordinul nr.96 din 20 martie 2018 „Cu privire la recunoașterea unor înlesniri pentru stabilirea pensiei anumitor categorii de funcționari publici cu statut special și militari din cadrul Ministerului Afacerilor Interne”, emis de Ministerul Afacerilor Interne în conformitate cu prevederile pct.7 lit.g) și pct.8 lit.d) din Hotărârea Guvernului nr.78 din 21 februarie 1994 cu privire la modul de calculare a vechimii în muncă, stabilire și plată a pensiilor și indemnizațiilor militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, colaboratorilor Centrului Național Anticorupție și sistemului penitenciar, depășește prevederile actului normativ în temeiul căruia a fost emis. Or, Hotărârea nominalizată nu conține prevederile indicate în ordinul Ministerului Afacerilor Interne nr.96 din 20 martie 2018 „Cu privire la recunoașterea unor înlesniri pentru stabilirea pensiei anumitor categorii de funcționari publici cu statut special și militari din cadrul Ministerului Afacerilor Interne” și anume, perioada de activitate în cadrul subdiviziunilor de pază, escortă și deținere a persoanelor reținute și arestate în izolatoarele de urmărire penală, izolatoarele de detenție provizorie.

Astfel, recurenta a notat că prevederile pct.7 lit.g) și pct.8 lit.d) din Hotărârea Guvernului nr.78 din 21 februarie 1994 cu privire la modul de calculare a vechimii în muncă, stabilire și plată a pensiilor și indemnizațiilor militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, colaboratorilor Centrului Național Anticorupție și sistemului penitenciar, prevăd expres circumstanțele în care la calcularea vechimii în muncă se acordă două luni vechime în muncă pentru o lună de serviciu și anume, în instituțiile penitenciare de tip închis, izolatoarele de urmărire penală și instituțiile destinate pentru deținerea și tratarea bolnavilor contagioși și bolnavilor psihici, precum și la lucrări de subteran.

Recurenta a relevat că la momentul stabilirii inițiale a pensiei intimatului Sergiu Guțuțura, de către Ministerul Afacerilor Interne, vechimea în muncă a fost calculată corect, iar recunoașterea perioadelor cu avantaje a fost stipulată în ordinul Ministerului Afacerilor Interne nr.96 din 20 martie 2018, respectiv recalcularea pensiei urmează a fi efectuată potrivit legislației în vigoare din momentul apariției circumstanțelor noi, adică de la 20 martie 2018 și nu de la data stabilirii inițiale a pensiei.

Recurenta a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel, cu pronunțarea unei noi decizii de respingere a cerințelor înaintate de Sergiu Guțuțura.

În conformitate cu art. 244 alin. (1) Cod administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

În conformitate cu art. 245 Cod administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la data de 19 mai 2021, fiind notificată recurentei Casei Naționale de Asigurări Sociale la data de 07 iulie 2021, fapt confirmat prin avizul de recepție a scrisorii recomandate, anexat la materialele dosarului (f.d.263, vol.I).

Astfel, recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale împotriva deciziei din 19 mai 2021 a Curții de Apel Chișinău, este în termen.

La data de 17 august 2021, prin intermediul poștei electronice, în adresa avocatului intimatului Sergiu Guțuțura, Roman Ocerednîi a fost expediată copia recursului depus de

Casa Națională de Asigurări Sociale, cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței (f.d.10-11).

Ulterior, în adresa intimatului Sergiu Guțuțura a fost expediată copia recursului depus de Casa Națională de Asigurări Sociale, cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței (f.d.12).

Prin referința depusă la data de 17 august 2021 intimatul Sergiu Guțuțura a solicitat respingerea recursului, cu menținerea deciziei instanței de apel (f.d 13-18).

Examinând temeiurile invocate în recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale, în raport cu materialele cauzei, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră inadmisibil, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 246, alin. (1) Cod administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, iar în acord cu alin. (2) din art. 246 Cod administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f). Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține cu valoare de principiu jurisprudențial, că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reține, că Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevolutiv al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate sau, după caz, hotărârile Curții de Apel ca primă instanță într-o eventuală examinare în fond și invocare ex officio a erorilor de drept.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245 alin. (2) din Codul administrativ. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit,

pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În circumstanțele menționate, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale.

În conformitate cu art. 230 și art. 246 din Codul administrativ, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale se declară inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul
Judecătorii

Dumitru Mardari

Galina Stratulat

Nina Vascan